

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. május 25.
(OR. en)

9478/22

JAI 741
SCHENGEN 53
SCH-EVAL 61
FRONT 209
IXIM 135
MIGR 154
ASILE 65
ENFOPOL 291
COMIX 256

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. május 24.
Címzett:	a Tanács Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 301 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK A schengeni rendszer helyzetéről szóló 2022. évi jelentés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 301 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 301 final

Brüsszel, 2022.5.24.
COM(2022) 301 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

A schengeni rendszer helyzetéről szóló 2022. évi jelentés

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

A schengeni rendszer helyzetéről szóló 2022. évi jelentés

A belső határellenőrzés nélküli schengeni térség (a továbbiakban: a schengeni térség) az európai integráció egyik történelmi jelentőségű vívmánya. 1985-ös létrehozása óta emberek millióinak mindennapjait változtatta meg. A schengeni projekt határokat nyitott meg, közelebb hozta egymáshoz az embereket, és erősebbé tette az európai gazdaságokat. Annak köszönhetően, hogy lehetővé teszi az emberek, áruk és szolgáltatások Unión belüli gyors mozgását, ösztönzőleg hat az európai versenyképességre, valamint hozzájárul a munkahelyteremtéshez és a növekedéshez.

A határok nélküli schengeni térség emellett egyesítette kontinensünket, és az európaiak jelképévé vált. Széles körű támogatottságnak örvend¹. Egy teljes európai nemzedék számára már szinte elképzelhetetlen, hogy az EU belső határait csak határforgalom-ellenőrzés után léphesse át. A schengeni rendszernek köszönhetően a polgárok fennakadás nélkül utazhatnak az egyik tagállamból a másikba turizmus, tanulmányok folytatása vagy munkavállalás céljából. Ezenkívül, amint az legutóbb a Covid19-világjárvány kapcsán is bebizonyosodott: rendkívüli költségekkel járna, ha nem létezne ilyen schengeni térség².

Az elmúlt években több válság is rámutatott arra, hogy ezt a vívmányt nem lehet magától értetődőnek venni. A schengeni térség 2015-ben a migrációs válság miatt szembesült az első nagy megmérettetéssel, majd pedig számos biztonsági fenyegetéssel. A közelmúltban a világjárvány, valamint az ukrajnai háború elől menekülő tömegek miatt jelentkeztek újabb kihívások.

Az EU és a tagállamok eltökéltségének, valamint az elmúlt években elért eredményeknek köszönhetően a schengeni rendszer bizonyította rezilienciáját, és a kihívások leküzdése még inkább megerősítette. Bár továbbra is kell kihívásokkal számolni, a schengeni rendszer összességében véve jól működik. Ezt megerősítik a rendszeres schengeni értékelések eredményei – amelyek csak néhány rendszerszintű hiányosságot mutatnak –, valamint a schengeni térség működésének és a tagállamok nemzeti határellenőrzési képességeinek értékelésére szolgáló egyéb eszközök.

Az elmúlt években több válság is próbára tette a schengeni rendszert, amelyek miatt ad hoc politikai viták bontakoztak ki a schengeni térségről. Minden eddiginél nyilvánvalóbbá vált, hogy a schengeni vívmányokat nem szabad magától értetődőnek venni. A közelmúltbeli kihívások mindegyike ráirányította a figyelmet arra, hogy a térség megfelelő működésének biztosítása érdekében határozott lépéseket kell tenni a schengeni térség kormányzási struktúrájának javítására. A Bizottság 2020 novemberében létrehozta az éves schengeni fórumot, amely az első lépés a kölcsönös bizalmon alapuló, erősebb schengeni térség kiépítését célzó inkluzív politikai vita kibontakozása felé. A magas szintű politikai eszmecsere megerősítették, hogy határozottabb schengeni kormányzásra van szükség, ami a 2021. májusi második schengeni fórumon is újlag elhangzott.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a „schengeni ciklus” formájában új kormányzási modellt dolgozott ki a schengeni térség számára, amely biztosítja a schengeni rendszer helyzetének rendszeres „állapotfelmérését”. A Bel- és Igazságügyi Tanács lille-i ülésén folytatott megbeszélések követően ezek az elképzelések a Schengen Tanács 2022. március 3-i első ülésével kezdtek formát ölteni. A közös schengeni projekt közös válaszlépéseket igényel a jelenlegi és jövőbeli kihívásokra, valamint megköveteli a tagállamok, az uniós intézmények és az érintett ügynökségek elkötelezettségét. A schengeni értékelési és monitoringmechanizmus reformjáról

¹ 2021–2022. téli Eurobarométer felmérés.

² https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/581383/EPRS_STU%282016%29581383_EN.pdf

szóló új rendelet azzal a céllal született, hogy a hiányosságok gyors feltárásának és a hatékony utókövetési eljárásoknak a biztosítása révén még inkább hozzájáruljon ehhez a célkitűzéshez.

Ez a megerősített kormányzás elengedhetetlen a Bizottság által 2021 júniusában előterjesztett schengeni stratégiában meghatározott ambiciózus schengeni menetrend megvalósításához. A schengeni térség erősebbé tétele és rezilienciájának növelése érdekében a megerősített jogszabályi keret sürgős elfogadására és végrehajtására van szükség.

A schengeni rendszer helyzetéről szóló jelentés azonosítja a schengeni térség új kormányzási modelljének kulcsfontosságú elemeit, áttekinti a schengeni stratégia végrehajtását összességében véve és összetevőkre bontva, valamint meghatározza a schengeni térség 2022–2023-as prioritásait. Eleget tesz továbbá a Bizottság azon jogi kötelezettségeinek³, hogy jelentést tegyen a belső határellenőrzések megszüntetésével kapcsolatos helyzetről, a schengeni értékelések eredményeiről, valamint az ajánlások végrehajtásának állásáról. Ez a jelentés modellként szolgál a jövőre nézve: az éves schengeni ciklus első lépéseként a schengeni rendszer helyzetéről szóló minden jövőbeli jelentésnek egy jelentéstételi folyamatot kell elindítania, amely bemutatja a schengeni rendszer helyzetét, meghatározza a következő évre vonatkozó prioritásokat, és alapot nyújt az adott év végére elért eredményekről szóló megbeszélésekhez. A schengeni rendszer helyzetéről szóló jelentésnek a schengeni vívmányokkal kapcsolatos fokozott politikai párbeszéd, nyomon követés és végrehajtás alapját kell képeznie.

1. A schengeni térség kormányzásának megerősítése

A tagállamok közötti kölcsönös bizalomtól és végső soron a schengeni jogi keret helyes és hatékony végrehajtásától függő térség határozott és strukturált kormányzást követel meg. Az első⁴ és a második⁵ schengeni fórumon⁶ folytatott megbeszélések követően, valamint a schengeni rendszer hosszú távú tényleges megerősítése érdekében új schengeni kormányzási modell jött létre. A Schengen Tanács 2022. márciusi első ülésén a tagállamok újra megerősítették ennek szükségességét, és jóváhagyták a Bizottság által előterjesztett **schengeni ciklust**. Ez a ciklus biztosítja a schengeni rendszer helyzetének rendszeres „állapotfelmérését”, amely lehetővé teszi a problémák korai azonosítását a közös felelősségvállalás biztosítása és a megfelelő intézkedések bevezetésének előmozdítása érdekében.

Az éves schengeni ciklus kiindulópontja a schengeni rendszer helyzetéről szóló éves jelentés, amelynek keretében a Bizottság a schengeni térség előtt álló fő kihívások, valamint a nemzeti, illetve európai szinten kezelendő kiemelt intézkedések azonosításával elindítja a kormányzási folyamatot. A schengeni ciklus részeként a Bizottság rendszeresen schengeni barométert fog készíteni, amely helyzetjelentést ad a schengeni rendszerről⁷.

---

³ Ez a jelentés eleget tesz a Bizottság jelentéstételre vonatkozó jogi kötelezettségének, a schengeni vívmányok alkalmazását ellenőrző értékelési és monitoringmechanizmus létrehozásáról szóló 1053/2013/EU tanácsi rendelet 20. cikkével, valamint a Schengeni határellenőrzési kódex (a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről szóló (EU) 2016/399 rendelet) 33. cikkével összhangban. Célja továbbá, hogy kapcsolatot teremtsen más hasonló, a schengeni rendszer helyzetéhez kapcsolódó különböző elemekről eddig készült jelentésekkel, a schengeni rendszer helyreállításáról szóló közleménnyel, az európai migrációs stratégia végrehajtásáról szóló rendszeres jelentésekkel, a migrációról és a menekültügyről szóló jelentésekkel, a szisztematikus ellenőrzésekről szóló jelentéssel, az interoperabilitásról szóló jelentéssel (jelentésekkel) és a biztonsági unióról szóló eredményjelentéssel.

⁴ 2020. november 30.

⁵ 2021. május 17.

⁶ A Bizottság a konkrétabb együttműködés és a kölcsönös bizalom elősegítése érdekében hozta létre a schengeni fórumot azzal a céllal, hogy politikai lendületet adjon az elért eredmények és a felmerült akadályok számbavételével, valamint a schengeni rendszer jövőjének felvázolásával.

⁷ A Bizottság a Schengen Tanács 2022. márciusi első ülésén ismertetett egy schengeni barométert.

A **schengeni fórumon** folytatott intézményközi megbeszélések és a **Schengen Tanács**⁸ júniusi ülésén esedékes politikai tanácskozások megfelelő politikai lendületet adnak majd a kulcsfontosságú stratégiai kérdések tekintetében. A kiemelt intézkedések végrehajtásából minden szereplőnek ki kell vennie a részét. A schengeni kormányzási modell a közös kihívások rendszeres megvitatásával, az összehangolt megoldásokkal és a bevált gyakorlatok megosztásával keretet biztosít a megfelelő utókövetéshez, ezzel előkészítve a szükséges intézkedések hatékony és időben történő végrehajtását. Az év végi utolsó szakaszokban a megbeszélések középpontjában a schengeni rendszert érintő kihívások kezelésének nyomon követése áll majd, ideértve az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (a továbbiakban: Frontex) által végrehajtott műveletekre vonatkozó iránymutatást is. Ez segít fokozni a schengeni térség közös európai kormányzása iránti politikai elkötelezettséget, és meghatározza a következő éves ciklushoz szükséges lépéseket.

A Bizottság által 2021 júniusában javasolt és a Tanács által a közelmúltban elfogadott új **schengeni értékelési és monitoringmechanizmus** meghatározó szerepet fog játszani az új schengeni kormányzási modellben. Kulcsfontosságú mechanizmusként fog szolgálni a tagállamok előtt álló kihívások azonosításában és a gyors korrekciós intézkedések biztosításában. Segíteni fog annak megakadályozásában, hogy a végrehajtási problémák, különösen a súlyos hiányosságok, továbbgyűrűző hatásokat gyakoroljanak a schengeni térség egészére. A reform gyors végrehajtása biztosítani fogja, hogy a schengeni térség hatékonyabb, stratégiaibb és rugalmasabb eszközzel rendelkezzen az új kihívások kezeléséhez, a megváltozott realitásokra való reagáláshoz és az új körülményekhez való alkalmazkodáshoz. A Bizottság már most is tesz lépéseket a reform időben történő és hatékony megvalósítása érdekében.

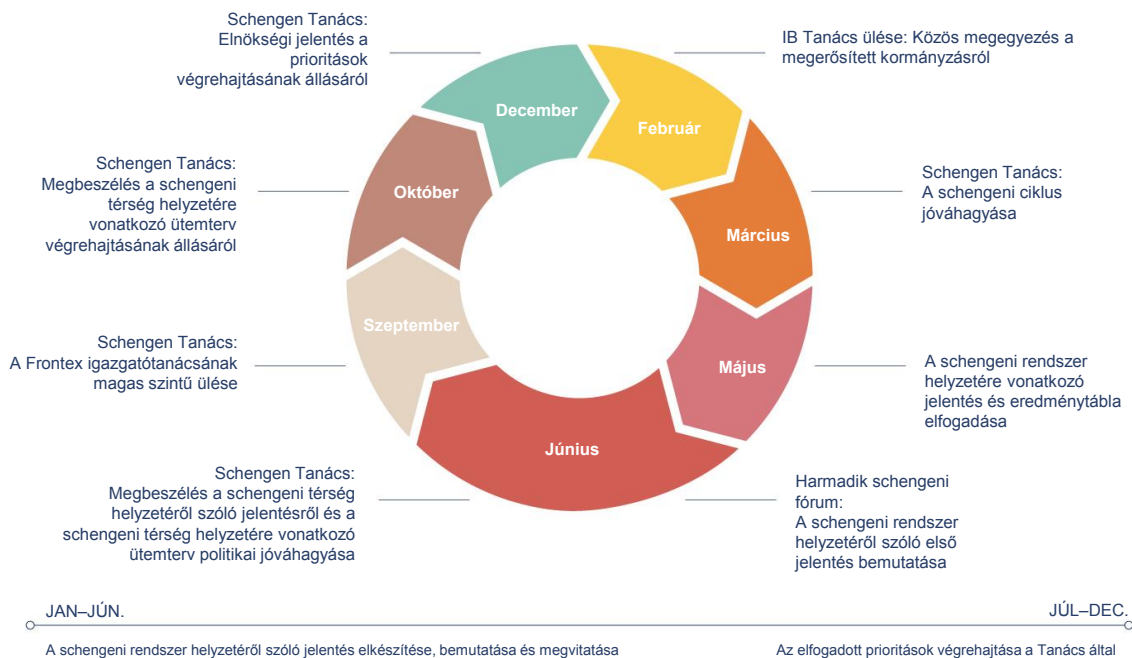
A Bizottság **schengeni koordinátora** – a tagállamokkal együttműködve – fogja irányítani és koordinálni a schengeni ciklust.

---

⁸ A Schengen Tanács létrehozását az Európai Unió Tanácsának francia elnöksége kezdeményezte a Bel- és Igazságügyi Tanács keretében vegyes bizottsági formációban (azaz a schengeni társult országok: Izland, Norvégia, Svájc és Liechtenstein részvételével), amelynek célja a schengeni rendszerrel kapcsolatos magas szintű politikai kérdések megvitatása, és valamennyi érintett szereplő, különösen az ügynökségek bevonása a megbeszélésekbe.

Megerősített schengeni kormányzás:

A 2022. ÉVI ELSŐ SCHENGENI CIKLUS

9

⁹ 2023-tól a schengeni ciklus februárban indul el a schengeni rendszer helyzetéről szóló jelentés elfogadásával.

1. szövegdozoz: Első schengeni ciklus – A 2022–2023-as időszakra vonatkozó prioritások

A schengeni térséget érintő főbb kiemelt intézkedések a következők:

1. A **külső határok** megerősített igazgatása.
2. Annak biztosítása, hogy a **belső határellenőrzés** végső eszközként szolgáljon, korlátozott ideig álljon fenn és azt szükség esetén enyhítő intézkedések kísérjék.
3. Megerősített belső **biztonság** az EU-n belüli megerősített rendőrségi együttműködés révén.

E célkitűzések eléréséhez elengedhetetlen a következő kiemelt intézkedések gyors végrehajtása:

- Az **európai integrált határigazgatásra** vonatkozó többéves stratégiai szakpolitika elfogadása és végrehajtása.
- Valamennyi utazó szisztematikus ellenőrzésének biztosítása a külső határokon.
- A **határigazgatás új informatikai architektúrájának és interoperabilitásának** időben történő megvalósítása 2023-ig.
- Az új **schengeni értékelési és monitoringmechanizmus** alkalmazása.
- A **Frontex** és az **Europol** megbízatásának teljes körű végrehajtása.
- A nemzeti visszaküldési rendszerek javítása.
- A **határokon átnyúló rendőrségi együttműködéshez** rendelkezésre álló eszközök teljes körű kihasználása.
- Minden tartós **belső határellenőrzés** megszüntetése.

A jogi keret javítása szempontjából kulcsfontosságú másik prioritás a Bizottság által előterjesztett következő javaslatok gyors elfogadása:

- A **Schengeni határellenőrzési kódex** módosítása.
- A **rendőrségi együttműködésre** vonatkozó javaslatok.
- Az **előszűrésre** vonatkozó javaslat.

2. A schengeni stratégia keretében elért eredmények

A schengeni stratégiában a Bizottság meghatározta a schengeni térség megfelelő működését biztosító intézkedéseket. A stratégia 2021. júniusi elfogadása óta a Bizottság eleget tett vállalásának, és gondoskodott a schengeni térséget megerősítő eszközök gyors előmozdításáról. A schengeni térség alapjául szolgáló három pillért: a **külső határok hatékony igazgatását, a belső határellenőrzés hiányát ellensúlyozó intézkedéseket** és a **hathatós kormányzást** mind megerősítették, és naprakész eszközökkel látták el annak érdekében, hogy alkalmasak legyenek az új körülmények hatékony kezelésére. Eljött az ideje, hogy a tagállamok és más érdekelt felek bevonásával – ami elengedhetetlen a közös felelősségvállaláshoz – megvalósítsuk a még függőben lévő javaslatokat és kötelezettségvállalásokat.

Továbbra is kulcsfontosságú prioritást jelent a világ egyik technológiailag legfejlettebb határigazgatási rendszerének megvalósítása. Tavaly a tagállamok, az eu-LISA¹⁰ és a Bizottság további erőfeszítéseket tettek **az új informatikai architektúra és az interoperabilitás** megvalósítására, az elfogadott határidőkkel összhangban. Most rendkívül fontos annak biztosítása, hogy valamennyi érdekelt fél a felelősségi körén belül megtegye az ahhoz szükséges lépéseket, hogy elkerülhetők legyenek a teljes új architektúra és az interoperabilitás 2023 végéig történő bevezetésére vonatkozó átfogó ütemtervet¹¹ veszélyeztető új késedelmek. A megvalósítás

¹⁰ Az eu-LISA a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség.

¹¹ A megújított Schengeni Információs Rendszer (SIS) a tervek szerint 2022 szeptemberében kezdi meg működését, és a Bizottság – amint a követelmények teljesülnek – határozatot fog hozni az új rendeletek teljes körű alkalmazásának pontos időpontjáról (az (EU) 2018/1861 rendelet 66. cikke és az (EU) 2018/1862 rendelet 79. cikke). A határregisztrációs rendszer (EES) működésbe lépését 2022 novemberére halasztották. Az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) a tervek szerint 2023 májusában kezdi meg működését.

késedelme, a rosszul felszerelt határátkelőhelyek és a minőséggel kapcsolatos problémák dominóhatást gyakorolhatnak más rendszerekre és funkciókra.

Fontos lépések történtek a vízumkérelmek benyújtásának és feldolgozásának modernizálása és hatékonyabbá tétele és egyúttal a schengeni térség biztonságának megerősítése érdekében. A digitális okmányok hatékonyabbak és biztonságosabbak is. 2022. április 27-én a Bizottság javaslatot terjesztett elő a **vízumeljárások digitalizálásáról**.

2021 decemberében a Bizottság egy sor javaslatot fogadott el a schengeni rendszerről és a rendőrségi együttműködésről. A **Schengeni határellenőrzési kódex** felülvizsgálatára irányuló javaslat¹² célja, hogy egyértelműbbé tegye a belső határellenőrzés visszaállítására és az alternatív intézkedések alkalmazására vonatkozó szabályokat. Javaslatot tesz továbbá a külső határok válsághelyzetekben – például népegészségügyi válsághelyzetekben – vagy a migránsok politikai eszközként való felhasználásával kapcsolatos helyzetekben való hatékonyabb igazgatására szolgáló közös eszközök létrehozására.

Ezeket az intézkedéseket olyan jogalkotási javaslatok is kiegészítik, amelyek célja az Európai Unió belső biztonságának a biztonsági unióra vonatkozó stratégiával összhangban történő megerősítése. A **rendőrségi együttműködésre vonatkozó javaslatok**¹³ egységes uniós jogi keretet biztosítanak ahhoz, hogy a bűnüldöző hatóságok a bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelem céljából megfelelő módon hozzáférhessenek a más tagállamok birtokában lévő információkhoz. A hatékony és gördülékeny rendőrségi együttműködés elő fogja segíteni a bűncselekmények megelőzését, felderítését és nyomozását az EU-ban, és növelni fogja a schengeni térségben élő és utazó személyek biztonságát. A közös járőrszolgálatokra vonatkozó közös normák megkönnyítik a részt vevő és más uniós országok területén eljáró rendőrök munkáját, és előmozdítják a közös uniós rendfenntartási kultúrát is. Az ezekről való mielőbbi megállapodás hozzá fog járulni a schengeni térség megfelelő működésének biztosításához. A tárgyalási folyamat várhatóan 2023-ban zárul le.

A belső határellenőrzés nélküli térség biztonságának növeléséhez biztonságos külső határookra van szükség. 2017 óta a tagállamok és a schengeni társult országok **a releváns adatbázisok lekérdezése révén kötelesek szisztematikusan ellenőrizni az EU külső határait átlépő valamennyi személyt**¹⁴, beleértve a szabad mozgás jogával rendelkező személyeket is. Ezen intézkedés célja az EU belső biztonságának megerősítése volt, miután megállapítást nyert, hogy az EU-ba visszatérő külföldi terrorista harcosok között uniós polgárok is voltak. Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett jelentés e szisztematikus ellenőrzések végrehajtását és hatását elemzi. A jelentés következtetése szerint a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyeknek a releváns adatbázisok lekérdezése révén történő szisztematikus ellenőrzése – annak ellenére, hogy a tagállamok kihívásokkal szembesülnek e szabályok végrehajtása során – jelentős szabályozási hiányosságot szüntetett meg. A Bizottság foglalkozni kíván ezekkel a kihívásokkal, és „puha jogot” alkalmazva támogatást nyújt a tagállamoknak mindenekelőtt a

---

¹² Javaslat – az Európai Parlament és a Tanács rendelete a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről szóló (EU) 2016/399 rendelet módosításáról (COM(2021) 891, 2021.12.14.).

¹³ E javaslatok közé tartozik az operatív rendőrségi együttműködésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat (COM(2021) 780 final), a tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti információcseréről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat (COM(2021) 782 final), valamint a rendőrségi együttműködés céljából történő automatizált adatcseréről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (COM(2021) 784 final).

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/458 rendelete (2017. március 15.) az (EU) 2016/399 rendeletnek a külső határokon a releváns adatbázisok lekérdezésével végzett ellenőrzések megerősítése tekintetében történő módosításáról (HL L 74., 2017.3.18., 1. o.).

Határőrök gyakorlati kézikönyvének¹⁵ közelgő felülvizsgálata révén, amely kézikönyvet a tagállamok illetékes hatóságai használják a személyek határforgalom-ellenőrzése során.

2. szövegdoboz: Európai Határ- és Parti Őrség – Főbb fejlemények

- Az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló 2019. évi rendelet¹⁶ gyakorlatba való átültetése terén jelentős előrelépés történt.
- 2021. január 1-jétől a Frontex az Európai Határ- és Parti Őrség készenléti alakulatán keresztül támogatja a tagállamokat a külső határok védelmében és a visszaküldésekben. A készenléti alakulat jelenleg több mint 6 000 tisztből áll, és 2027-re eléri az 10 000 tisztből álló teljes kapacitást. Jelenleg a Frontex naponta átlagosan 2 000 tisztet rendel ki a szárazföldi, tengeri és légi külső határokra a visszaküldések támogatására.
- Egy új stratégiai szakpolitikai ciklus fogja biztosítani a tagállamok és a Frontex több mint 120 000 határ- és parti őrét, valamint visszaküldési szakértőjét összefogó Európai Határ- és Parti Őrség hatékony és koherens mozgósítását. Ez a keret jobban összekapcsolja majd a különböző szakpolitikákat és eszközöket, és – az alapvető jogok védelmének biztosítása mellett – megszünteti a határvédelem, a biztonság, a visszaküldés és a migráció közötti joghézagokat.
- Az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal ma elindított konzultációt követően a Bizottság 2022 végéig tervezi elfogadni az európai integrált határigazgatásra vonatkozó első többéves stratégiai szakpolitikát, amelyet a Frontex és a nemzeti hatóságok által elfogadandó stratégiákkal kell végrehajtani és kiegészíteni.
- Az Ügynökség igazgatótanácsának magas szintű ülése további stratégiai irányítást biztosít majd. A Schengen Tanács ülései szintén lehetőséget nyújtanak az európai integrált határigazgatás Európai Határ- és Parti Őrség – többek között a Frontex – általi végrehajtásával kapcsolatos kérdések évi egyszeri megvitatására.
- 2021. december 21-én a Bizottság elfogadta továbbá a Frontex által a harmadik országokkal folytatott együttműködés során alkalmazandó munkamegállapodás-mintát, valamint az Európai Határ- és Parti Őrség készenléti alakulata csapatainak harmadik országokban történő bevetését szabályozó, jogállásról szóló megállapodás-mintát.
- A Frontex a visszaküldés területén is jelentős előrelépést tett a tagállamok visszaküldéssel és visszailleszkedéssel kapcsolatos támogatására irányuló kapacitásainak fejlesztése terén. Konkrétabban, 2022 februárjában hivatalba lépett a visszaküldésekért és műveletekért felelős főigazgató-helyettes, aki a visszaküldéssel foglalkozó új részleget felügyeli.
- A tagállamok fokozott támogatást kapnak az önkéntes visszatérés területén, és 2022 áprilisától megindultak a Frontex közös reintegrációs szolgáltatásai a tagállamoknak nyújtott visszailleszkedési támogatás érdekében.
- A Frontex lépéseket tett az Ügynökség saját kezdeményezésére indított visszaküldési műveletek megszervezéséhez szükséges kapacitásainak kialakítása terén, és 2022 januárjában megszervezte első sikeres járatát Albániába.
- Az Ügynökség fontos strukturális változásokon ment keresztül: 2021 novemberében, 2022 januárjában, illetve 2022 februárjában három ügyvezetőigazgató-helyettes lépett hivatalba.
- Valamennyi főbb alkotóelem létrejött egy olyan teljeskörűen működő nyomkövetési rendszerhez, amely révén garantálható, hogy a Frontex tevékenységei tiszteletben tartásuk az alapvető jogokat. 2021 júniusában és 2022 márciusában ugyanis hivatalba lépett egy új alapjogi tisztviselő és annak helyettese. Munkájukat 20, az alapjogok tiszteletben tartását felügyelő személy segíti, akiknek a száma a nyár végére 46-ra emelkedik.
- A Frontex rendkívül fontos feladatot lát el azzal, hogy támogatja a tagállamokat az Európai Unió közös külső határainak igazgatásában. Az Ügynökség teljes körű folytonosságának biztosítása érdekében a Bizottság gyorsan lefolytatja az új ügyvezető igazgató kinevezését megelőző felvételi eljárást.

¹⁵ C(2019) 7131 final, 2019.10.8.

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14.).

- A Frontex igazgatótanácsa tovább fogja erősíteni az Ügynökség belső irányításának és tevékenységeinek felügyeletét. Ugyanakkor tekintettel a kibővített megbízásra és a jelentősen megerősített forrásokra, az Ügynökségnek biztosítania kell az uniós intézményekkel szembeni teljes elszámoltathatóságát. Az Ügynökség működésének közelgő értékelését megelőzően a Bizottság párbeszédet fog kezdeményezni az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal az Ügynökség irányításáról.

3. A schengeni térség helyzete

3.1. A külső határokon fennálló helyzet

Évente több százmillió ember lépi át az EU külső határait, ami az EU-t a világ első számú úti céljává teszi. Ma a világ körülbelül 60 országának mintegy 1,3 milliárd polgára élhet az Európai Unióba vízummentesen történő beutazás lehetőségével.

Bár a harmadik országbeli állampolgárok túlnyomó többsége jogszerű módon érkezik az EU-ba, az irreguláris migráció továbbra is kihívást jelent. 2021-ben a Frontex 200 000 szabálytalan határátlépésről számolt be. 2021-ben több mint tízszer annyi irreguláris migráns érkezett Litvániába, Lengyelországba és Lettországba, mint 2020-ban amiatt, hogy a belarusz rezsim politikai célokra **eszközként használta fel** a migránsokat. A határozott és döntő uniós fellépésnek köszönhetően azonban a helyzet mára stabilizálódott, és a Belarusból érkezők száma jelentősen csökkent.

Ami a tendenciákat illeti, 2021-ben ismét a **közép-mediterrán útvonal** – amelynek fő célországa **Olaszország** – volt az EU-ba irányuló irreguláris migránsok által leggyakrabban használt migrációs útvonal (a bejelentett szabálytalan határátlépések 34 %-a). Ez a tendencia 2022-ben is folytatódott: 2022. május 8-ig csaknem 11 800 érkezést jelentettek ezen az útvonalon, ami 7,6 %-os csökkenést jelent a tavalyi év azonos időszakához képest. A szabálytalan

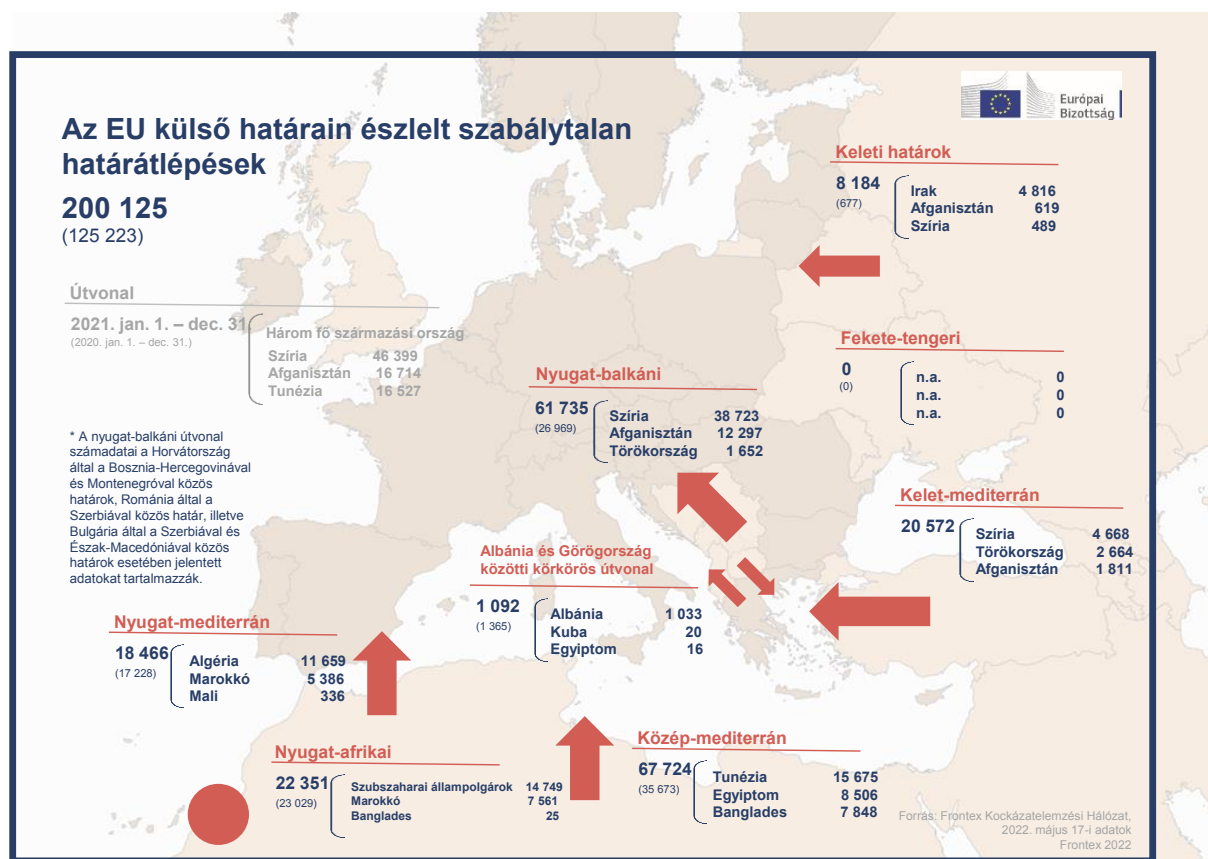
határátlépések teljes száma 2022-ben – a május 8-i állapot szerint – 11 797 volt Olaszország és mindössze 1 Málta határain. A **nyugat-mediterrán** és a **nyugat-afrikai** útvonalakon keresztül Spanyolországba érkezők száma továbbra is magas volt: 2022. május 8-ig 10 475 szabálytalan határátlépést regisztráltak, ami 32 %-kal több, mint 2021 azonos időszakában. Míg a Spanyolország kontinentális területére érkezők száma 2022-ben csökkent 2021 azonos időszakához képest, a Kanári-szigetekre érkezők száma jelentősen (53 %-kal) nőtt.

Miközben **Görögországban** tovább csökkent a migrációs nyomás, a **Ciprusra** érkezők száma 2021-ben jelentősen (123 %-kal) nőtt 2020-hoz képest. 2022-ben – a május 8-i állapot szerint – 3 031 érkezést jelentettek Görögország esetében (ami 2021 azonos időszakához képest 24 %-os növekedést jelent), Ciprus esetében pedig 6 755 érkezést (142 %-os növekedés).

A **nyugat-balkáni útvonalon** is nőtt a nyomás, ahol 2022 első három hónapjában 19 029 szabálytalan határátlépésről számoltak be, ami 125 %-os növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest.

A 2021. augusztusi tálib hatalomátvétel óta nőtt az **Afganisztánból** az EU-ba irányuló irreguláris érkezések száma, de mérsékelt szinten maradt.

Az Europol¹⁷ szerint az EU-ba érkező irreguláris migránsok több mint 90 %-a vesz igénybe embercsempészeket, akár az út egy részéhez, akár annak egészéhez. Kétharmaduk nem felel meg első fokon a nemzetközi védelem nyújtására vonatkozó feltételeknek, és végül vissza kell őket küldeni.

¹⁷ [Facilitation of Illegal Immigration | Europol \(europa.eu\)](https://europa.eu/facilitation-of-illegal-immigration)

3. szövegdoboz: Ukrajna elleni orosz agresszió – a második világháború óta a legnagyobb mértékű töltő lakóhelyelhagyás Európában és az arra adott azonnali uniós válasz

Az Ukrajna elleni orosz katonai invázió kezdete óta mintegy 6 millió ember utazott be az Európai Unióba Ukrajnából és Moldovából, akik közül 200 000 fő nem ukrán harmadik országbeli állampolgár. A biometrikus útlevéllal rendelkező ukránok vízummentesen utazhatnak be, és gyakran családjukhoz és barátaikhoz csatlakoznak a különböző tagállamokban.

Az EU-nak sikerült hatékonyan kezelnie a komoly következményeket azáltal, hogy egyaránt támaszkodott a schengeni vívmányok részét képező, illetve az azokon kívüli intézkedésekre:

- Tekintettel az Unió Ukrajnával közös határain kialakult rendkívüli helyzetre, a Bizottság operatív iránymutatásokat¹⁸ terjesztett elő azzal a céllal, hogy segítse a tagállamok határait a határokra érkezők **hatékony**, a magas szintű biztonság fenntartását lehetővé tevő **kezelésében**.
- 2022. március 4-én a Tanács a Bizottság javaslata alapján első alkalommal átmeneti védelmet¹⁹ bevezető végrehajtási határozatot²⁰ fogadott el egyhangúlag, tekintettel az Ukrajnából menekülő személyek tömeges beáramlására.
- A migrációs felkészültségi és válságkezelési mechanizmus uniós hálózatának²¹ tevékenysége intenzívebbé vált az állandó információcsere és az ilyen események által kiváltott kihívásokra való összehangolt reagálás biztosítása érdekében.
- A Bizottság emellett létrehozta a **szolidaritási platformot**, amely Ukrajna és Moldova részvételével összefogja a tagállamokat és a schengeni társult országokat, az uniós ügynökségeket és a nemzetközi szervezeteket, hogy koordinálja az ukrajnai háború elől menekülőknél és az őket fogadó országoknak nyújtott támogatást.
- A Bel- és Igazságügyi Tanács március 28-i rendkívüli ülésén a Bizottság tíz pontból álló – az Európai Unió Tanácsának francia elnökségével előzetesen egyeztetett – cselekvési tervet²² terjesztett elő, hogy elősegítse az Ukrajna elleni háború elől menekülők befogadására irányuló szorosabb európai koordinációt.
- Az **uniós ügynökségek** gyorsan konkrét támogatást nyújtottak:
  - A **Frontex** azonnal további személyzetet küldött az EU Ukrajnával közös határait a korábban létrehozott Terra közös művelet²³ keretében, valamint a tagállamok kérésére. 2022. április 27-ig az Európai Határ- és Parti Őrség készenléti alakulatának 297 tisztjét telepítették az EU keleti külső határaitra (többek között Ukrajna, Moldova, Oroszország és Belarusz határaitra). A Frontex emellett 718, háború elől menekülő harmadik országbeli állampolgárnak segített abban, hogy biztonságosan visszatérjen származási országába.
  - A Frontex aktívan támogatja a terepen a moldovai hatóságok arra irányuló helyszíni erőfeszítéseit, hogy kezeljék az előttük álló kettős kihívást, amit az ukrajnai háború elől menekülő több százezer menekült beáramlásának és azt követő kiáramlásának szabályozása jelent. A Moldovával rekordidő alatt megkötött, jogállásról szóló megállapodás nyomán április 27-től az Európai Határ- és Parti Őrség készenléti alakulatának 70 tisztjét rendelték ki Moldovába.
  - Az **Europol** szakértői és az EU külső határaitra kiküldött vendégtisztek támogatják a

¹⁸ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC0304\(10\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC0304(10)&from=EN)

¹⁹ Az átmeneti védelem a háború elől menekülők számára jogot biztosít a tartózkodási engedélyhez, a megfelelő szálláshelyhez, a munkaerőpiachoz, az orvosi ellátáshoz, a szociális jóléthez, az oktatáshoz és a családok bizonyos körülmények közötti újraegyesítéséhez való hozzáféréshez, a menekültügyi eljáráshoz való jog sérelme nélkül.

²⁰ A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről.

²¹ A Bizottság (EU) 2020/1366 ajánlása (2020. szeptember 23.) a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmusról (migrációs felkészültségi és válságkezelési terv).

²² https://ec.europa.eu/home-affairs/10-point-plan-stronger-european-coordination-welcoming-people-fleeing-war-ukraine_en

²³ A Frontex által 2022-ben szervezett Terra közös művelet 12 uniós tagállamban zajlik, és 62 határátkelőhelyre terjed ki. A 28 uniós és schengeni ország több mint 450 készenléti alakulati tisztje támogatja a nemzeti hatóságokat a határigazgatásban. A művelet célja az, hogy megerősítse a határellenőrzést az EU szárazföldi határain, segítse az országokat a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemben, valamint fokozza az EU belső biztonságát.

tagállamokat, megerősítik az alapos biztonsági ellenőrzéseket, valamint elemzik a bűnügyi információkat, hogy támogatni tudják a nyomozásokat, és teljes körű bűnügyi hírszerzési képet és összevont adatelemzést tudjanak készíteni.

- Az **Alapjogi Ügynökség** látogatást tett az Ukrajnával és Moldovával határos valamennyi tagállamban a határátkelőhelyeken és a regisztrációs központokban/befogadó állomásokon fennálló alapjogi helyzet megfigyelése és elemzése céljából.
- A Bizottság javaslata alapján a Tanács elfogadta az **EU és Oroszország közötti vízumkönnyítési megállapodás** 2022. február 25-től történő **részleges felfüggesztését**.

Összességében véve a határok nélküli schengeni térség létezése egyedülálló lehetőséget teremtett Európa számára arra, hogy koherens választ adjon a kihívásokra, lehetőséget kínálva a menekülőknek arra, hogy a számukra legmegfelelőbb országban kapjanak védelmet, valamint megkönnyítve a szolidaritási felajánlásokat és a leginkább érintett tagállamokból más tagállamoknak történő átadásokat.

3.2. A belső határokon fennálló helyzet

2015 szeptembere óta több mint 280 alkalommal állították vissza a határforgalom-ellenőrzést a belső határokon. A tagállamok által a Bizottságnak küldött értesítések alapján a schengeni térségen belüli határellenőrzések ideiglenes visszaállításának három fő indoka volt: 1. a 2015-ös menekültválsággal összefüggésben a szabálytalan továbbutazások megakadályozása, 2. a terrorizmus elleni küzdelem, valamint 3. a Covid19 terjedésének korlátozása.

A Bizottság az évek során szoros politikai és szakmai párbeszédet folytatott a belső határokon tartósan ellenőrzést folytató tagállamokkal a helyzet megértése és a konkrét alternatív intézkedések lehetőségeinek feltárása érdekében. 2017-ben a Bizottság – az ugyanabban az évben elfogadott bizottsági ajánlásokra²⁴ építve – javaslatot tett az alkalmazandó szabályok módosítására, ezzel előkészítve a tartós belső határellenőrzések megszüntetését. A javaslat azonban nem kapott elegendő támogatást a Tanácstól. E megbeszélések fényében, valamint a tagállamokkal és az érdekelt felekkel folytatott konzultációk²⁵ alapján a Bizottság 2021 decemberében a korábbi javaslatának helyébe lépő új módosításokat terjesztett elő a Schengeni határellenőrzési kódexre vonatkozóan. A javasolt célzott módosítások a levont tanulságokra és a Covid19-világjárvány során szerzett tapasztalatokra épülnek, választ adnak a tagállamok által felvetett aggályokra, megőrizve ugyanakkor a schengeni térséget, ahol a belső határellenőrzés továbbra is csak végső eszközként alkalmazható.

A Bíróság a C-368/20. és C-369/20. sz. egyesített ügyekben²⁶ hozott közelmúltbeli ítéletében hangsúlyozta, hogy a belső határellenőrzés visszaállításának lehetőségét, mint kivételes intézkedést, szigorúan kell értelmezni²⁷. A Bizottság és a Tanács megbeszéléseket kezdett a tagállamokkal az ítélet következményeiről. A Bizottság időközben az ítélet fényében újraértékeli a belső határellenőrzésekről szóló legfrissebb értesítéseket.

²⁴ A Bizottság (EU) 2017/820 ajánlása (2017. május 12.) a schengeni térségen belüli arányos rendőrségi ellenőrzésekről és rendőrségi együttműködésről (C(2017) 3349, HL L 122., 2017.5.13., 79. o.) és a Bizottság (EU) 2017/1804 ajánlása (2017. október 3.) a Schengeni határellenőrzési kódexben szereplő, a schengeni térség belső határain végzett határellenőrzés ideiglenes visszaállításáról szóló rendelkezések végrehajtásáról (C(2017) 6560, HL L 259., 2017.10.7., 25. o.).

²⁵ Amint az a COM(2021) 891 javaslatot kísérő hatásvizsgálat 2. mellékletében szerepel, 2020 novembere és 2021 februárja között konzultációra került sor az érdekelt felekkel, amelyen elsősorban célzottan megszólított érdekelttek vettek részt a schengeni fórum, valamint a téma és az érintett érdekelt felek szerint felosztott tematikus munkaértekezletek keretében. A konzultáción a tagállamok, az Európai Parlament, a fuvarozók és a nem kormányzati szervezetek képviselői vettek részt.

²⁶ Az ítélet a belső határellenőrzések Schengeni határellenőrzési kódexben meghatározott határidőkön túli meghosszabbításának jogszerűségével foglalkozik, és e tekintetben fontos pontosításokat tartalmaz.

²⁷ Lásd a C-368/20. sz. ügyben hozott ítélet 69. pontját.

4. szövegdoboz: A Covid19 hatása

A Covid19-világjárvány rávilágított arra, hogy válsághelyzetben a külső határokon és a schengeni térségen belül stabil koordinációs és döntéshozatali keretre van szükség. A világjárvány kezdetén a tagállamok többsége visszaállította a belső határellenőrzést, de közös koordinációra csak később került sor köztük, ami néha veszélyeztette az egységes piac megfelelő működését. Válaszul a Bizottság felhívást intézett a Tanácshoz, hogy hozzon összehangolt határozatot²⁸ a harmadik országokból a schengeni térségbe irányuló, nem alapvetően szükséges utazásokra vonatkozó utazási korlátozásokat illetően. Ehhez a felhíváshoz (Írország kivételével) valamennyi uniós tagállam és az összes schengeni társult ország csatlakozott, majd arra válaszul tanácsi ajánlás²⁹ született. Az ajánlás tagállami alkalmazása azonban nagyon eltérő, ami veszélyezteti a schengeni térség általános működését. A Bizottság által az elmúlt két évben bevezetett *ad hoc* koordinációs intézkedések elősegítették a válság rendezettebb kezelését. A Bizottság a tagállamokkal is együttműködött, hogy azonosítsa a világjárvány hatékony kezeléséhez kapcsolódó szükségleteiket, különösen a Tanács politikai szintű integrált válságelhárítási mechanizmusa (IPCR) keretében. A válság azonban rávilágított arra is, hogy a jövőbeli hasonló helyzetek szükségessé teszik a külső határokon végzett ilyen intézkedésekre vonatkozó külön jogi keretet, ami meg is jelenik a Schengeni határellenőrzési kódex módosítására irányuló, 2021 decemberében elfogadott bizottsági javaslatban. A világjárvány körülményei hatással voltak a schengeni értékelési és monitoringfolyamat tervezésére és végrehajtására is, különösen a közös vízumpolitika területén.

3.3. A schengeni térség kiteljesítése

A Bizottság 2011 óta aktívan közbenjár a schengeni térség kiteljesítése érdekében, és sürgeti a tagállamokat, hogy mielőbb tegyék meg az ahhoz szükséges lépéseket, hogy a belső határellenőrzés nélküli térséghez azok a tagállamok is csatlakozhassanak, amelyek még nem teljes jogú tagjai a rendszernek. A kiteljesítés az EU egészében fokozni fogja a biztonságot.

Az elmúlt hónapokban fontos politikai eredmények születtek. A Tanács 2021 decemberében elismerte³⁰, hogy Horvátország teljesítette a schengeni vívmányok valamennyi részének alkalmazásához szükséges feltételeket. Most a Tanácson a sor, hogy határozattervezetet³¹ terjesszen elő a belső határellenőrzés megszüntetéséről, és konzultáljon az Európai Parlamenttel.

Románia és Bulgária is a Tanács határozatára vár, miközben aktívan alkalmazzák a schengeni vívmányokat, különösen az Ukrajnával közös külső határok igazgatásának területén. A Bizottság 2011 óta megerősítette, hogy Bulgária és Románia teljesíti a schengeni térséghez való csatlakozáshoz szükséges feltételeket. A megreformált schengeni értékelési és monitoringmechanizmus keretében mindkét tagállam együttes nyilatkozatot³² tett a Tanácsnak, amelyben kiemelték a schengeni vívmányok helyes alkalmazása és a belső határellenőrzés nélküli térség megfelelő működéséhez való hozzájárulás iránti elkötelezettségüket. E vállalásuk alátámasztása és a kölcsönös bizalom megerősítése érdekében önkéntes alapon egy, a Bizottság koordinálásával működő csoportot kértek fel a schengeni vívmányok terén a 2011-es értékelések óta bekövetkezett legújabb fejlemények értékelésére, különös hangsúlyt helyezve a külső határok igazgatására és a rendőrségi együttműködésre. A Bizottság készen áll ezen önkéntes értékelések

²⁸ COM(2020) 115 final.

²⁹ A Tanács (EU) 2020/912 ajánlása (2020. június 30.) az Európai Unióba irányuló, nem alapvetően szükséges utazások ideiglenes korlátozásáról és e korlátozás esetleges feloldásáról.

³⁰ A Tanács következtetései a schengeni vívmányok Horvátországban történő teljes körű alkalmazásához szükséges feltételek teljesítéséről.

³¹ Ezt a határozatot a vonatkozó rendelkezéseket már alkalmazó tagállamokat képviselő tagok, valamint a csatlakozó tagállam egyhangú szavazatával kell elfogadni.

³² ÖSSZEFOGLALÓ JEGYZŐKÖNYV AZ ÁLLANDÓ KÉPVISELŐK BIZOTTSÁGÁNAK 2022. február 28-i, március 2-i és március 4-i üléséről <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7304-2022-INIT/en/pdf>, 26. pont.

koordinálására és végrehajtására. A Bizottság ismételten felszólítja a Tanácsot, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a schengeni térség megszilárdítása érdekében, és fogadja el a Bulgária, Horvátország és Románia hivatalos csatlakozását lehetővé tevő határozatot³³.

Ciprus esetében szintén zajlik a schengeni térséghez való csatlakozásra való felkészültség felmérésére irányuló schengeni értékelési folyamat. Az Európai Parlament a Bizottság javaslata alapján 2022. május 3-án nagy többséggel elfogadta a schengeni vívmányok Schengeni Információs Rendszer területére vonatkozó rendelkezéseinek Cipruson történő alkalmazásáról szóló jelentést. Következő lépésként a Tanács várhatóan 2022 második felében határozatot fogad el a schengeni vívmányok Schengeni Információs Rendszer területére vonatkozó rendelkezéseinek Cipruson történő alkalmazásáról, amit a rendszer működtetésének értékelése követ.

4. A schengeni értékelések nyomán meghatározott prioritások

A jól működő schengeni térséghez a szilárd kormányzás mellett a schengeni vívmányok helyes és időben történő végrehajtása is szükséges. Ezek a szabályok biztosítják, hogy valamennyi tagállam egységes kritériumokat alkalmazzon a közös külső határokon történő be- és kilépéskor végzett ellenőrzésekre, fejlessze a határőrség, a nemzeti rendőrség és az igazságügyi hatóságok közötti együttműködést, megfelelő információcsere-rendszereket használjon és közös visszaküldési politikát alkalmazzon. A schengeni szabályok harmonizált beutazási feltételeket és közös vízumpolitikát biztosítanak a magas szintű belső biztonság és a belső határellenőrzés nélküli utazás lehetőségének fenntartása érdekében. Tekintettel a kezelt személyes adatok nagy mennyiségére, az adatvédelmi követelmények tiszteletben tartása kulcsfontosságú szerepet játszik. E szabályok helyes végrehajtása nemcsak garantálja a polgárok biztonságát a belső határok nélküli térségben, hanem szinergiákat is teremt a nemzeti hatóságok között.

Az uniós alapokból (Belső Biztonsági Alap, Határigazgatási és Vízumcsere, Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap) nyújtott pénzügyi támogatás szintén elősegíti a schengeni vívmányok megfelelő végrehajtását. A Bizottság biztosítani kívánja, hogy a tagállamok elegendő forrással rendelkezzenek a schengeni értékelésekből eredő, pénzügyi következményekkel járó ajánlások végrehajtásához. Az értékelések ütemezésére tekintettel a Bizottság ezért arra ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti programjaik keretében különítsék el az értékelő jelentésekben feltárt hiányosságok kiemelt kezeléséhez szükséges forrásokat, különösen súlyos hiányosságok feltárása esetén.

Míg az elmúlt évek schengeni értékelései azt mutatták, hogy a tagállamok általában véve megfelelően hajtják végre a schengeni vívmányokat, még mindig vannak olyan fontos hiányosságok és intézkedések, amelyeket prioritásként kell kezelni. A hiányosságokat nem önmagukban kell vizsgálni, hanem a schengeni értékelési és monitoringmechanizmus által lefedett különböző területekkel összefüggésben, valamint a schengeni térség alábbiására való képességük figyelembevételével. E hiányosságok némelyike horizontális jellegű és több különböző szakpolitikai területet érint, ezért sokrétű következményei miatt nagyobb hatással lehet a schengeni térség megfelelő működésére.

A schengeni értékelések első (2015 és 2019 közötti) értékelési ciklusában tíz értékelés során tártak fel súlyos hiányosságot három területen³⁴, míg a 2020 és 2021 közötti időszakban egy újabbat egy

---

³³ A vonatkozó csatlakozási okmányokban előírtak szerint a Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag határoz.

³⁴ Jelentés az 1053/2013/EU tanácsi rendelet 22. cikke szerint a schengeni értékelési és monitoringmechanizmus működéséről – Első többéves értékelési program (2015–2019) (COM(2020) 779 final), valamint a schengeni értékelési és monitoringmechanizmus reformjára irányuló javaslat előkészítése során végzett hatásvizsgálat (SWD(2021) 119 final).

negyedik szakpolitikai területen³⁵. Ezek a súlyos hiányosságok egyes esetekben a schengeni térség általános működését veszélyeztetik, más esetekben pedig súlyos alapjogi kockázatot vetnek fel. Súlyos hiányosságok feltárása esetén a tagállamokat szoros nyomon követésnek – egyebek mellett ismételt látogatásoknak – vetik alá a korrekciós intézkedések gyors végrehajtásának biztosítása érdekében. A megreformált schengeni értékelési és monitoringmechanizmus egy még szilárdabb nyomonkövetési rendszert fog bevezetni, amely az egész folyamatot felgyorsítja, főleg súlyos hiányosságok feltárása esetén, amelyekre külön gyorsított eljárás lesz alkalmazandó.

4.1. A külső határok igazgatása

Gondoskodni kell a külső határok védelméről és hatékony igazgatásáról, és egyúttal garantálni kell a védelemért folyamodó személyek jogainak teljes körű tiszteletben tartását. A zökkenőmentes határátlépést magas szintű biztonsággal kell ötvözni. Főszabályként az érkezés előtti átfogó információkon és a releváns adatbázisok lekérdezésén alapuló hatékony és biztonságorientált határforgalom-ellenőrzési eljárásokat kell alkalmazni a külső határokat átlépő valamennyi személy szisztematikus ellenőrzése érdekében. A tagállamok kötelesek továbbá a külső határok ellenőrzésére és a hatékony határőrizetre irányuló átfogó mechanizmust működtetni a teljes körű helyzetismeret és a megfelelő reagálás biztosítása érdekében, ideértve a tengeri életmentést is.

Különös kihívást jelent a migránsok politikai eszközként való felhasználása, amire a Bizottság az Európai Tanács felhívására válaszul 2021 decemberében célzott javaslatokat terjesztett elő a következőkre vonatkozóan: a Schengeni határellenőrzési kódex módosítása, amely meghatározza a migráció eszközként való felhasználásának fogalmát³⁶, valamint egy új eszköz létrehozása a migráció és a menekültügy területével kapcsolatos instrumentalizálás helyzeteinek kezeléséhez³⁷. E javaslatok elfogadása várhatóan szilárd keretet biztosít a jövőben előforduló instrumentalizálás helyzeteinek kezeléséhez, és így nem lenne szükséges az EUMSZ 78. cikkének (3) bekezdése szerinti *ad hoc* intézkedéseket alkalmazni³⁸.

Az **európai integrált határigazgatás** a tagállamok és a schengeni társult országok, valamint az uniós intézmények és ügynökségek közös felelőssége. Ezen a területen az Európai Határ- és Parti Őrség kulcsszerepet játszik, mivel összefogja az érintett nemzeti hatóságokat és a Frontextet. Az egyik ország külső határait érintő hiányosságok minden tagállamra hatással lehetnek, és így akár az egész schengeni térség működését is veszélybe sodorhatják. Ezért a határigazgatást integrálni kell a tagállamok között annak érdekében, hogy az EU külső határain hatékony, eredményes és összehangolt határigazgatás valósuljon meg.

A **schengeni értékelések rávilágítottak**, hogy a tagállamok az elmúlt években jelentős beruházásokat hajtottak végre a külső határok fokozottabb védelme érdekében, aminek eredményeként javulás volt tapasztalható a (2020-tól induló) második értékelési ciklusban és általában véve a külső határok igazgatásának megfelelőségében. Az értékelések azonban feltártak bizonyos hiányosságokat, amelyek egyike az, hogy általában nem létezik az integrált

---

³⁵ Az első értékelési ciklusban a mechanizmus tíz értékelésben tárt fel súlyos hiányosságokat a következő három területen: a külső határok igazgatása (Görögország, Izland, Spanyolország és Svédország), közös vízumpolitika (Finnország és Hollandia), a Schengeni Információs Rendszer (Belgium, Franciaország, Spanyolország és az Egyesült Királyság). A mechanizmus a 2020–2021-es időszakra vonatkozóan súlyos hiányosságokat tárt fel Görögország esetében a visszaküldés területén.

³⁶ COM(2021) 891.

³⁷ COM(2021) 890.

³⁸ 2021. december 1-jén a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 78. cikkének (3) bekezdésén alapuló tanácsi határozatra irányuló javaslatot fogadott el, amelynek célja, hogy a szükséges intézkedések és operatív támogatás megteremtése révén támogatást nyújtson Lettországnak, Litvániának és Lengyelországnak számára ahhoz, hogy a Belarusz által eszközként használt személyek érkezését – az alapvető jogok maradéktalan tiszteletben tartása mellett – rendezett és méltó módon kezelje.

határigazgatás **nemzeti képességeire vonatkozó megfelelő stratégiai irányítás és tervezés**. Ez az intézményközi együttműködés visszaszorulásával, a különböző külső határőrizeti hatóságok hatáskörei közötti átfedésekkel és szétszórt forráselosztással jár. Ez különösen az **emberi erőforrások és a képzés** hosszú távú tervezésére, valamint a határellenőrzéshez használt információs rendszerek szisztematikus használatára vonatkozik, ideértve azt, hogy egyes helyszíneken **alacsony szintű a hálózati összekapcsoltság** ahhoz, hogy a releváns adatbázisokban szisztematikus ellenőrzéseket lehessen végezni. Aggodalomra ad okot a kockázatelemzések és a sebezhetőségi értékelések tagállamok között eltérő végrehajtása és minősége.

A **határellenőrzés (határforgalom-ellenőrzés és határőrizet)** tekintetében a schengeni értékelések azt tárták fel, hogy a schengeni vívmányok tagállami alkalmazása általában véve megfelelő. A schengeni értékelés rávilágított továbbá a schengeni kritériumok hatékony végrehajtását célzó tagállami bevált gyakorlatokra és innovatív tevékenységekre. Az összességében jó előrehaladás ellenére egyes határátkelőhelyeken ismétlődő hiányosságok tapasztalhatók a külső határőrizet és a határforgalom-ellenőrzési eljárások terén. A határellenőrzést a legtöbb tagállam átfogó kockázatelemzés alapján végzi; egyes tagállamok esetében azonban továbbra is hiányosságokra derült fény a határellenőrzésre vonatkozó európai kockázatelemzési modell³⁹ végrehajtása terén, amelyek elégtelen helyzetismeretet, szétszórt forrástervezést és nem megfelelő operatív intézkedéseket eredményeztek.

Egyes határátkelőhelyeken a határforgalom-ellenőrzést nem szisztematikusán és nem az előírásoknak megfelelően végzik. Ez főként az elégtelen emberi erőforrásokra, a megfelelően képzett határőrök hiányára, valamint az adatbázisokhoz való – a releváns adatbázisok, többek között a Schengeni Információs Rendszer és az ellopott és elvesztett úti okmányokat tartalmazó Interpol-adatbázis (SLTD) egységes és szisztematikus lekérdezését akadályozó – kapcsolódási problémákra vezethető vissza, ami jelentős biztonsági hiányosságokat teremt. Ez veszélyt jelenthet bármely tagállam vagy az EU egészének közrendjére, belső biztonságára, népegészségügyére vagy nemzetközi kapcsolataira.

A helyzetet tovább súlyosbítja, hogy egyes tagállamok nem megfelelően hajtják végre és alkalmazzák a fuvarozói felelősségről szóló irányelvet⁴⁰ és **az előzetes utasinformációkról szóló irányelvet**⁴¹. Az irreguláris bevándorlás elleni küzdelem és a hatékony határellenőrzés biztosítása érdekében a légi fuvarozóknak a külső határokon a személyek ellenőrzésének végrehajtásáért felelős hatóságok kérésére, az utasfelvétel befejezésekor információt kell továbbítaniuk azon utasokról, akiket egy engedélyezett határátkelőhelyig szállítanak, ahol az említett személyek beutaznak a tagállam területére. Amennyiben erre nem kerül sor, a határőrök számára nem áll rendelkezésre a megfelelő határellenőrzések elvégzéséhez szükséges minden információ. A tervek szerint 2022 végéig sor kerül az előzetes utasinformációkról szóló irányelv felülvizsgálatára⁴² a 2020. évi értékelésből is nyilvánvalóvá vált hiányosságok megszüntetése és a megfelelő végrehajtás feltételeinek biztosítása érdekében.

Az integrált határőrizeti rendszerek hiánya, a nemzeti határellenőrzési hatóságok közötti elégtelen koordináció és együttműködés, valamint **az európai határőrizeti rendszernek (EUROSUR)**⁴³ a határellenőrzés minőségét befolyásoló széttagolt **végrehajtása** miatt több tagállam esetében

---

³⁹ A közös integrált kockázatelemzési modell: <https://frontex.europa.eu/we-know/situational-awareness-and-monitoring/ciram/>

⁴⁰ A Tanács 2001/51/EK irányelve (2001. június 28.) az 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 26. cikkében foglalt rendelkezések kiegészítéséről.

⁴¹ A Tanács 2004/82/EK irányelve (2004. április 29.) a fuvarozóknak az utasokkal kapcsolatos adatok közlésére vonatkozó kötelezettségéről.

⁴² Lásd a Bizottság 2022. évi munkaprogramjának I. mellékletét (COM(2021) 645, 2021.10.19.).

⁴³ Az európai határőrizeti rendszer (EUROSUR) a tagállamok és a Frontex közötti információcsere és együttműködés kerete, amelynek célja a helyzetismeret javítása és a reagálási képesség növelése a külső határokon.

töredezett a nemzeti helyzetkép, korlátozott a felderítési képesség és korlátozott a reagálási kapacitás, különösen a tengeri és szárazföldi határokon. Ezek a hiányosságok csökkenthetik a külső határigazgatás operatív hatékonyságát és a reagálási kapacitást, ezáltal veszélybe sodorva a schengeni térséget. Ez különösen igaz a tengeri és szárazföldi határookra a korlátozott képességek és integrált határőrizeti rendszerek miatt, ami befolyásolja a határellenőrzés minőségét. Ezek a hiányosságok csökkenthetik a külső határigazgatás operatív hatékonyságát és a reagálási kapacitást, ezáltal veszélybe sodorva a schengeni térséget.

Az alapvető jogok és különösen a visszaküldés tilalmának tiszteletben tartása kulcsfontosságú elv az EU külső határainak igazgatásában. 2020-tól az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének megfigyelői is részt vesznek a külső határok területére vonatkozó schengeni értékelésekben. Hozzájárulnak a hiányosságok feltárásához és a javítást célzó ajánlások megfogalmazásához. Az alapvető jogok külső határokon történő megsértésének állítólagos esetei mindig aggodalomra adnak okot. Az összes állítólagos jogsértés hatékony értékelése, valamint adott esetben a gyors és független kivizsgálás elengedhetetlen ahhoz, hogy a külső határokon garantálható legyen az alapvető jogok védelme. E tekintetben bevált gyakorlatnak számítanak az alapvető jogok nyomon követésére szolgáló független mechanizmusok, amelyeket a Bizottság továbbra is támogatni és finanszírozni fog. Az új schengeni értékelési és monitoringmechanizmus keretében külön szempontot jelent az alapvető jogok tiszteletben tartása, és a mechanizmus révén biztosított lesz az esetleges hiányosságok megelőzésére és kezelésére szolgáló intézkedések meghozatala.

5. szövegdoboz: Az európai külső határigazgatásra vonatkozó prioritások

- Az európai integrált határigazgatás hatékony végrehajtása.
- A kockázatelemzés használatának fokozása a határellenőrzésben, és a sebezhetőségi értékelés eredményeinek teljes körű integrálása az Európai Határ- és Parti Őrség tervezésébe és műveleteibe.
- A határforgalom-ellenőrzés minőségének az információkon alapuló eljárások alkalmazásával történő javítása, és az érkezés előtti információk használatának fokozása a határellenőrzésre szolgáló információs rendszerek bevezetésével, beleértve az előzetes utasinformációkról szóló irányelv felülvizsgálatára irányuló javaslat Bizottság általi elfogadását is.
- A nemzeti integrált határőrizeti rendszerek és az ügynökségek közötti együttműködés megerősítése.
- Határellenőrzésre vonatkozó szilárd nemzeti képzési rendszerek⁴⁴ megvalósítása.
- Az alapvető jogok nyomon követésére szolgáló nemzeti mechanizmusok végrehajtása.

4.2. Vízümpolitika

A schengeni térség nem működhet hatékonyan közös vízümpolitika nélkül. A vízümpolitika eszközként szolgál a jogszerűen utazók, például a turisták és az üzleti úton lévő személyek beutazásának megkönnyítéséhez, és egyúttal segít megelőzni a biztonsági kockázatokat és az EU-ba irányuló irreguláris migráció kockázatát. Az Uniós Vízümkódex⁴⁵ harmonizált eljárásokat és feltételeket állapít meg a vízümkérelmek feldolgozására és a vízumok kiadására vonatkozóan, míg a Vízüminformációs Rendszer⁴⁶ biztosítja, hogy a konzulátusok, a határőrök, a bűnüldöző hatóságok, a bevándorlási és más érintett hatóságok hozzáférjenek a vízümkérelmezők adataihoz.

A Covid19-világjárványhoz kapcsolódó utazási korlátozások a schengeni vízümkérelmek jelentős csökkenését eredményezték. Míg a világjárványt megelőzően a schengeni térségben részt vevő

⁴⁴ Az alapszintű uniós határ- és partvédelmi képzéshez készített közös alaptantern az egyetlen olyan tanterv, amely meghatározza a határőrizet operatív szintjére vonatkozó alapvető képzési normákat az uniós tagállamokban. A Bizottság és a Frontex folyamatosan ösztönzi a tagállamokat a tanterv igénybevételére.

⁴⁵ 810/2009/EK rendelet (HL L 243., 2009.9.15., 1. o.).

⁴⁶ 767/2008/EK rendelet (HL L 218., 2008.8.13., 60. o.).

államok konzulátusaihoz 2018-ban 16 millió, 2019-ben pedig 17 millió vízumkérelmet nyújtottak be, a kérelmek száma 2020-ban 3 millióra, 2021-ben pedig 2,5 millióra esett vissza.

A világiárvány emellett akadályozta az erre a szakpolitikai területre irányuló schengeni értékelések elvégzését, mivel azokra a vízumköteles harmadik országokban található tagállami konzulátusokon kerül sor. 2020-ban és 2021-ben csak két értékelést lehetett elvégezni. Sok tagállam azonban jó eredményeket ért el a korábbi értékelésekhez kapcsolódó cselekvési tervei végrehajtásában. Az elmúlt két évben lezárt 12 cselekvési terv azt jelenti, hogy a feltárt hiányosságok jelentős részét sikerült eredményesen orvosolni.

A tagállamok javarészt megfelelően hajtják végre a közös vízumpolitikát, és a vízumok kiadásáról, illetve a vízumkérelmek elutasításáról szóló döntéseik általánosságban véve kellően megalapozottak. Az aggodalomra okot adó főbb kérdések egyebek mellett a következőkhöz kapcsolódnak:

- Az Uniós Vízumkódexben foglalt, a vízumok érvényességére vonatkozó szabályok és a támogató dokumentumok Bizottság által elfogadott, jogilag kötelező erejű harmonizált jegyzéke ellenére a tagállami gyakorlatok továbbra is eltérnek egymástól a vízumok érvényessége vagy a kért támogató dokumentumok meghatározása terén.
- Nem megfelelő képzés és munkaerőhiány, ami eljárási hibákhoz vezet.
- A külső szolgáltatók igénybevétele elterjedt, tevékenységeik ellenőrzése azonban nem minden esetben megfelelő.
- A Vízuminformációs Rendszer használata elmarad az optimálistól, mivel a rendszerbe bevitt adatok néhány esetben nem megfelelő minőségűek, a nemzeti ügyviteli rendszerek nem mindig igazodnak az Uniós Vízumkódexhez, illetve a Vízuminformációs Rendszer munkafolyamataihoz, hiányzik a megfelelő informatikai képzés, valamint korlátozottak az ismeretek a rendszer bizonyos funkcióival és a rendszer előnyeivel kapcsolatban.

A korábbi értékelések monitoringfolyamata során a Bizottság többször felszólította a tagállamokat arra, hogy foglalkozzanak ezekkel a kérdésekkel, és az Integrált Határigazgatási Alap Határigazgatási és Vízumeszköze (2021–2027) keretében megfelelő pénzügyi támogatást biztosított a releváns intézkedések támogatására.

2022. április 27-én a Bizottság javaslatot terjesztett elő **a vízumeljárások digitalizálásáról** a vízumkérelmek benyújtásának és feldolgozásának modernizálása és hatékonyabbá tétele és egyúttal a schengeni térség biztonságának megerősítése érdekében. Ugyanezen a napon a Bizottság javaslatot tett a kuvaiti és katarai állampolgárokkal szembeni vízumkötelezettség eltörlésére. Az elkövetkező hónapokban a Bizottság értékelést fog készíteni a 2020 februárjában hatályba lépett felülvizsgált Uniós Vízumkódexről. Továbbra is szorosan nyomon fogja követni azokat a harmadik országokat, amelyek állampolgárai – elsősorban a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmusról szóló jelentés⁴⁷ révén – vízummentesen léphetnek be az EU-ba, valamint az érintett tagállamokkal és az Egyesült Államokkal szoros együttműködésben azon fog munkálkodni, hogy a többi tagállam, nevezetesen Bulgária, Ciprus és Románia esetében teljes körű kölcsönös vízummentességet érjen el. Ezen túlmenően a Bizottság a tagállamokkal együttműködve szorosan figyelemmel kíséri a vízummentességet élvező harmadik országok által működtetett befektetői állampolgársági programokat, mivel e programok kedvezményezettjei szabadon beutazhatnak a schengeni térségbe. A Tanács a Bizottság javaslatára a közelmúltban úgy

---

⁴⁷ A Bizottságnak évente jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a vízummentességi követelmények azon országok általi folyamatos teljesítéséről, amelyek állampolgárai a vízumliberalizációs párbeszéd sikeres lezárását követően kevesebb mint hét évvel ezelőtt kaptak vízummentességet (Albán Köztársaság, Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Észak-macedón Köztársaság, Szerb Köztársaság, Grúzia, Moldovai Köztársaság, Ukrajna). A vízummentesség-felfüggesztési mechanizmusról szóló negyedik jelentést 2021. augusztus 4-én fogadták el (COM(2021) 602).

határozott, hogy a 2015 után kiállított vanuatui útlevelek birtokosaira vonatkozó vízummentességi követelményeket ideiglenesen felfüggeszti az ország befektetői állampolgársági programjával kapcsolatos kockázatok miatt⁴⁸. A tagállamoknak továbbra is szorosan együtt kell működniük az eu-LISA-val és a Bizottsággal vízumfeldolgozási informatikai rendszereik korszerűsítése érdekében, hogy azok megfeleljenek a korszerűsített Vízuminformációs Rendszernek. Az e szakpolitikai területre vonatkozó schengeni értékelések 2022 júniusában újraindulnak, kellő figyelemmel a változó járványügyi helyzetre.

6. szövegdoxoz: A vízumpolitikára vonatkozó prioritások

- Mielőbbi előrelépés a vízumeljárások digitalizálására irányuló javaslatról folytatott tárgyalások terén.
- Mielőbbi előrelépés a Kuvait és Katar számára biztosított vízummentességre irányuló javaslatról folytatott tárgyalások terén.
- A felülvizsgált Vízuminformációs Rendszer végrehajtásának előkészítése.
- Az EU-ba való beutazás kapcsán vízummentességet élvező harmadik országok nyomon követésének fokozása.
- A harmadik országok által működtetett befektetői állampolgársági és letelepedési programok nyomon követésének fokozása a C(2022) 2028⁴⁹ ajánlással összhangban.
- A schengeni értékelések újraindítása 2022 júniusától.

4.3. A tartózkodásra nem jogosult személyek visszaküldése

Az EU-ba irányuló irreguláris migráció csökkentésére és a külső határok jobb védelmére irányuló erőfeszítések fokozásával párhuzamosan intézkedéseket kell hozni a tagállamok területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok tényleges **visszaküldésére**. Évente mintegy 400 000 harmadik országbeli állampolgárt szólítanak fel távozásra, de az érintett személyek közül csak 140 000-en (2020-ban a világjárvány megfékezését célzó korlátozó intézkedések miatt pedig ennél is kevesebben) térnek vissza ténylegesen egy harmadik országba (ezek mintegy 45 %-a önkéntes visszatérés). A tagállami visszaküldési rendszerek hatékonyságának javítása szintén fontos szempont a migrációs és menekültügyi paktumban meghatározott – az EU-n belüli erősebb struktúrákat, nevezetesen az átdolgozott visszatérési irányelvvel megerősített jogi keretet, valamint a harmadik országokkal folytatott hatékonyabb együttműködést ötvöző – közös uniós visszaküldési rendszer létrehozására irányuló munkában. Emellett az önkéntes visszatérésre és a visszailleszkedésre vonatkozó, 2021 áprilisában elfogadott uniós stratégiával összhangban egységesebb és összehangoltabb megközelítés kerül kialakításra a tagállamok között az önkéntes visszatérésben és a visszailleszkedésben rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében. A cél a közös uniós visszaküldési rendszer hatékonyságának és fenntarthatóságának fokozása, ami kölcsönösen előnyös a visszatérők, az EU és a harmadik országok számára is.

A schengeni értékelések javulást mutattak ezen a területen, és a tagállami nemzeti jogszabályok és gyakorlatok immár jobban igazodnak a visszatérési irányelv követelményeihez. Az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartásának biztosítása érdekében azonban további lépésekre van szükség. Az értékelések az egyik tagállamban súlyos hiányosságokat tártak fel a nem megfelelő őrizeti körülményekkel és az elégtelen eljárási biztosítékokkal összefüggésben.

Ezenkívül, ami a visszaküldési rendszerek hatékonyságát illeti, nem minden tagállam hoz szisztematikusan kiutasítási határozatot a tartózkodásra nem jogosult harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan. Eltérő gyakorlatok figyelhetők meg a beutazási tilalokkal

⁴⁸ (EU) 2022/366 határozat.

⁴⁹ C(2022) 724 final.

kapcsolatosan is: a tagállamok nem rendelnek el szisztematikusan beutazási tilalmat azokban az esetekben, amikor a harmadik országbeli állampolgárok nem tesznek eleget a visszatérési kötelezettségüknek.

A kiutasítási határozatok tényleges végrehajtása továbbra is kihívást jelent, amit a harmadik országok visszafogadással kapcsolatos korlátozott együttműködése is befolyásol. E külső kihívások mellett a nemzeti rendszereken belül is vannak olyan – a schengeni értékelések által feltárt – akadályok, amelyek visszavetik a tagállamok visszaküldési rendszereinek hatékonyságát. A jobb szakpolitikai döntéshozatal, végrehajtás és értékelés lehetővé tétele érdekében emellett javítani kell a visszaküldés területével kapcsolatos adatgyűjtést. A több tagállamban feltárt főbb problémák a következőkhöz kapcsolódnak:

- A visszaküldésre szánt személyzeti és infrastrukturális források korlátozottsága/elégtelensége.
- A kiutasítási határozatok végrehajtásának nyomon követése hiányzik vagy nem hatékony, a visszaküldés-kezelési informatikai rendszereket is ideértve.
- Az önkéntes visszatérési és visszailleszkedési programok korlátozott rendelkezésre állása és igénybevétele (a visszatérési tanácsadást is ideértve).
- Az őrizet alternatíváinak korlátozott alkalmazása a szökés megakadályozására, valamint a megfelelő idegenrendészeti fogdák rendelkezésre állásának hiánya.

A Bizottság szorosan együttműködik a tagállamokkal a visszaküldési szabályok teljes körű végrehajtásának biztosítása és adott esetben utókövetése érdekében, többek között akár kötelezettségzegési eljárások keretében. Különös figyelem irányul a kiutasítási eljárások végrehajtására, például a kiutasítási határozatok meghozatalára és hatékony végrehajtására, valamint a migránsok – különösen a gyermekek és a kiszolgáltatott személyek – jogainak a visszaküldési folyamat valamennyi szakaszában történő tiszteletben tartására.

2022. március 2-án a Bizottság kinevezte az első uniós visszaküldési koordinátort. A visszaküldési koordinátor össze fogja fogni az uniós visszaküldési politika különböző területeit a visszaküldés kezelése és a visszaküldési folyamat zökkenőmentes és egymással összefüggő végrehajtásának elősegítése terén szerzett pozitív tagállami tapasztalatokra építve. A Bizottság jelenleg dolgozik a visszaküldéssel foglalkozó magas szintű hálózat létrehozásán, amely támogatni fogja a visszaküldési koordinátornak a tagállamok, a Bizottság és a Frontex közötti gyakorlati együttműködés megkönnyítésére irányuló munkáját, és megbízható teret biztosít a visszaküldéssel kapcsolatos kérdésekről folytatott magas szintű, konstruktív eszmecseréhez és párbeszédhez.

7. szövegdoxoz: A visszaküldési politikára vonatkozó prioritások

- A visszaküldésre vonatkozó, az átdolgozott visszatérési irányelven alapuló megújított jogi keret mihamarabbi elfogadása.
- Az önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés előmozdítása a közös uniós visszaküldési rendszer szerves részeként, az önkéntes visszatérésre és a visszailleszkedésre vonatkozó uniós stratégiával összhangban.
- A Frontex által e területen nyújtott operatív és gyakorlati támogatás teljes körű igénybevétele.

4.4. Rendőrségi együttműködés⁵⁰

⁵⁰ A „rendőrségi együttműködés”: együttműködés, amelyben részt vesz a tagállamok valamennyi hatáskörrel rendelkező hatósága, köztük a tagállamok rendőrségei, vámhatóságai és a bűncselekmények megelőzésére és felderítésére szakosodott egyéb bűnüldöző szolgálatai (az EUMSZ 87. cikke).

Egy belső határellenőrzések nélküli térségben elengedhetetlen a tagállamok közötti szoros **rendőrségi együttműködés** ahhoz, hogy biztosítható legyen a biztonság és a bizalom a schengeni térségen belül és különösen a határ menti régiókban. Az Europol által közzétett, az Európai Unió súlyos és szervezett bűnözés általi fenyegetettségének 2021. évi értékelése (EU SOCTA) szerint a bünszervezetek közel 70 %-a több mint három tagállamban aktív. A rendőröknek képesnek kell lenniük arra, hogy a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemben Unió-szerte hatékonyan, gyorsan és szisztematikusan együttműködjenek.

A rendőrségi együttműködés területére vonatkozóan eddig elvégzett schengeni értékelésekből kitűnik, hogy jóllehet a tagállamok általában jogilag megfelelnek a schengeni vívmányoknak, **számos akadály hátráltatja azoknak a határokon átnyúló rendőrségi együttműködést biztosító eszközöknek a gyakorlati alkalmazását**, amelyek a tagállamok rendelkezésére állnak.

Az operatív rendőrségi együttműködésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslatban foglaltak szerint a határokon átnyúló rendőrségi együttműködést tovább bonyolítja, hogy számos tagállamban több rendőri szerv működik (például katonai státuszú rendőrség, polgári státuszú rendőrség, nemzeti, regionális vagy helyi rendőrség). Alapvető fontosságú, hogy minden tagállam úgy szervezze meg belső koordinációját, hogy valamennyi érintett szolgálat részt vehessen a határokon átnyúló és nemzetközi rendőrségi együttműködésben. E célból szinte minden tagállam egyetlen szolgálatot jelölt ki **egyedüli kapcsolattartó pontként**⁵¹, amely az összes határokon átnyúló és nemzetközi bűnüldözési operatív együttműködésben és információcserében illetékes. A határokon átnyúló bűnüldözési együttműködés és az operatív információcsere sarokkövét képező egyedüli kapcsolattartó pontok nincsenek kellőképpen integrálva, és személyzetük nem részesül személyre szabott képzésben, ami korlátozza az információcsere elmúlt években tapasztalt erőteljes növekedésének előnyeit.

A határokon átnyúló hatékony együttműködéshez interoperábilis kommunikációs eszközökre és a releváns adatbázisokkal létrehozott mobil hozzáférésre van szükség, a szükséges biztosítékok megléte mellett. A biztonságos határokon átnyúló információcseréhez nemzeti szinten használt technikai rendszereknek kell rendelkezésre állniuk, ideértve a biztonságos e-mail- és rádiókommunikációs rendszereket is, különösen a határon átnyúló üldözések esetében. A megfelelő technikai eszközök hiánya miatt a tagállamok többségében a rendőrök nem biztonságos rádiókommunikációs eszközök vagy mobiltelefonok igénybevételével veszik fel a kapcsolatot koordinációs szolgálataikkal a háttérellenőrzés elvégzése céljából. Ez magában hordozza a (hegyvidéki területeken gyakori) kommunikációs hiba és a félreértések kockázatát (például átírási kérdések esetében). Ugyanezek a kockázatok merülnek fel abban az esetben is, ha a terepen dolgozó rendőrök nem rendelkeznek megfelelő mobil hozzáféréssel az adatbázisokhoz. Amikor a rendőrök közös járőrszolgálat vagy a határ menti területeken végrehajtott célzott együttes fellépések során ellenőriznek egy személyt, azonnal és megfelelő módon kell kapcsolódniuk azokhoz a nemzeti és nemzetközi adatbázisokhoz, amelyekhez a nemzeti jog alapján hozzáféréssel rendelkeznek. Ha a rendelkezésre álló információk vagy a meghozandó intézkedések nincsenek megfelelően feltüntetve, a keresett bűnözők akár több országon is észrevétlenül áthaladhatnak. A terepen dolgozó rendőrökön kívül a nyomozóknak is közvetlenebb hozzáférésre van szükségük a releváns nemzetközi adatbázisokhoz. Mivel a bűnözők többsége határokon átnyúló tevékenységet folytat, a sikeres bűnügyi nyomozáshoz elengedhetetlen a nemzetközi összefüggések korai felismerése.

---

⁵¹ „Egyedüli kapcsolattartó pont”: a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 39. cikkének (3) bekezdésében említett, a nemzetközi rendőrségi együttműködésért felelős nemzeti központi szerv.

Végezetül, a **határokon átnyúló operatív rendőrségi tevékenységek** (például a határon átnyúló üldözés vagy a határokon átnyúló megfigyelés) elősegítésének mértéke Uniós-szerte jelentős eltéréseket mutat. Míg egyes országok nagymértékben lehetővé teszik a bűnüldözési hatóságok (többek között a vámhatóságok és határőrségek) adatbázisaihoz való kölcsönös hozzáférést, mások túlságosan szűk földrajzi vagy időbeli korlátokat szabnak meg a határon átnyúló üldözésekkel kapcsolatban, vagy nem teszik lehetővé külföldi rendőrtisztek számára, hogy területükön határon átnyúló üldözés keretében feltartóztassák a gyanúsítottakat.

A rendőrségi együttműködés alapelveit megállapító, a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény (SMVE)⁵² és a bűnüldözési hatóságok közötti információcsere egyszerűsítéséről szóló 2006/960/IB svéd kerethatározat a schengeni vívmányok részét képezi. Az egyezmény rendelkezései jelentős rugalmasságot biztosítanak a részes államok számára a végrehajtás módját illetően. A gyakorlatban két- vagy többoldalú megállapodásokat alkalmaznak szisztematikusan e közös alapkoncepció továbbfejlesztésére⁵³. Jelenleg mintegy 60 ilyen megállapodás létezik az uniós tagállamok között.

A rendőrségi együttműködés területén az egyik legnagyobb kihívást az jelenti, hogy a jogszabályi keret széttagolt, és széles körű rugalmasságot biztosít a tagállamok számára a végrehajtás módját illetően. A rendőrségi együttműködésre irányuló javaslatok⁵⁴ célja ennek kezelése és a rendőrségi együttműködés azáltal történő megerősítése, hogy egyértelmű csatornákat és időkereteket határoznak meg az információcseréhez, és nagyobb szerepet biztosítanak az Europolnak. A Bizottság üdvözli a Tanács által elért eredményeket: a Tanács célja, hogy 2022 júniusában általános megközelítést fogadjon el az irányelvre és a rendeletre vonatkozóan, valamint hogy jóváhagyja az operatív rendőrségi együttműködésről szóló ajánlást. Így már idén megkezdődhetnek a javaslatokkal kapcsolatos háromoldalú egyeztetések, és az elfogadásra várhatóan 2023 vége előtt sor kerülhet.

Alapvető fontosságú a rendőri hatóságok rendelkezésére álló eszközök fejlesztésének folytatása. Az előzetes utasinformációk és az utasnyilvántartási adatállomány adatainak együttes használata és cseréje már eddig is kézzelfogható eredményeket hozott a terrorizmus és a súlyos bűncselekmények elleni küzdelemben. Folyamatban van egy új jogalkotási kezdeményezés előkészítése, amely az előzetes utasinformációk bűnüldözési célból is történő használatának javítására irányul a jogbiztonság fokozása és az előzetes utasinformációkról szóló irányelv⁵⁵ 2020. évi értékeléséből nyilvánvalóvá vált hiányosságok megszüntetése révén, és előíranyozza a szükséges biztosítékokat. A javaslat benyújtására a tervek szerint 2022 végén kerül sor.

8. szövegdoboz: A rendőrségi együttműködésre vonatkozó prioritások

- A rendőrségi együttműködésre vonatkozó javaslatok mihamarabbi elfogadása és az operatív rendőrségi együttműködésről szóló, a Tanács által várhatóan júniusban elfogadandó ajánlás végrehajtása.
- Az előzetes utasinformációkról szóló, azok bűnüldözési célú használatát megerősítő új jogalkotási intézkedésre irányuló javaslat Bizottság általi elfogadása 2022 végéig.
- A nemzetközi együttműködési csatornák további integrációja, az ügyviteli rendszerek javítása és a folyamatok automatizálása az egyedüli kapcsolattartó pontoknál.

⁵² A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 39–47. cikke.

⁵³ A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 39. cikkének (5) bekezdése.

⁵⁴ E javaslatok közé tartozik az operatív rendőrségi együttműködésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat (COM(2021) 780 final), a tagállamok bűnüldözési hatóságai közötti információcseréről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat (COM(2021) 782 final), valamint a rendőrségi együttműködés céljából történő automatizált adatcseréről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (COM(2021) 784 final).

⁵⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004L0082&from=EN>

- Hatékony és közvetlen online hozzáférés biztosítása a nemzeti, uniós és nemzetközi bűnüldözési adatbázisokhoz az egyedüli kapcsolattartó pontok személyzete, a nyomozók és a terepen eljáró rendőrök számára, amennyiben ez feladataik ellátásához szükséges.
- Hatékony mobil hozzáférés biztosítása a nemzeti (nemzetközi) adatbázisokhoz a terepen, különösen a határ menti régiókban eljáró rendőrök számára.
- A rádiókommunikációs eszközök interoperabilitása.

4.5. Schengeni Információs Rendszer

A Schengeni Információs Rendszer (a továbbiakban: SIS) a belső határellenőrzés eltörlését ellensúlyozó legfőbb eszköz, amely alapvető fontosságú migráció- és biztonságpolitikai támogatást nyújt az egész schengeni térségen belül és annak külső határain.

A SIS egyre jelentősebb szerepet tölt be az európai biztonság és határigazgatás terén. Bár a rendszer használatára hatással volt a Covid19-válság az utazások korlátozása és az akkoriban végzett határforgalom-ellenőrzések számának csökkenése miatt, a SIS egyre nagyobb teret nyer Európában, és 2021 végére a tagállamok által a Schengeni Információs Rendszer adatbázisába bevitt figyelmeztető jelzések⁵⁶ száma közel 90 milliót tetőzött⁵⁷. 2019 decemberében, közvetlenül a világjárvány kezdete előtt a Schengeni Információs Rendszerben végzett lekérdezések száma minden korábbit felülmúlva elérte a 6,6 milliárdot, és a találatok⁵⁸ száma szintén rekordmagasságba, 283 713-ra emelkedett (ami a 2014. évi 128 598 találat több mint kétszerese). 2021-ben a SIS-ben végzett lekérdezések száma több mint 7 milliárd⁵⁹, a találatok száma pedig 222 967 volt, ami ugyanennyi ügy megoldásához járult hozzá a rendszert használó európai országokban.

Az elvégzett schengeni értékelések alapján elmondható, hogy **a tagállamok általánosságban véve hatékonyan és egységes módon valósították meg, illetve alkalmazzák a Schengeni Információs Rendszert.** Bár néhány tagállamban súlyos hiányosságokra derült fény a Schengeni Információs Rendszer megvalósítását illetően, ezek az országok sürgősséggel és aktívan munkálkodnak a hiányosságok orvoslásán.

Az értékelések bizonyos **ismétlődő hiányosságokat** tártak fel:

- A tagállamok nem visznek be minden releváns információt a Schengeni Információs Rendszerbe. Például nem mindig csatolnak ujjnyomatokat és fényképeket, még akkor sem, ha ezek az adatok országos szinten rendelkezésre állnak. Egyes esetekben ez annak tudható be, hogy nincsenek olyan országos szintű technikai eszközök vagy kötelező eljárások, amelyek előírják a figyelmeztető jelzést kiadó hatóságok számára, hogy rendelkezésre állásuk esetén csatolják ezeket az adatokat.
- A rendszer lekérdezésekor nem jelenik meg a végfelhasználók, azaz a rendőrök, a határőrök és más felhasználók számára a Schengeni Információs Rendszerbe bevitt figyelmeztető jelzésben szereplő összes információ (például egy személy rendelkezésre álló fényképe). Ez megnehezíti a figyelmeztető jelzés hatálya alá tartozó személy pontos azonosítását és a megfelelő intézkedések meghozatalát.

⁵⁶ „Figyelmeztető jelzés”: a Schengeni Információs Rendszerbe bevitt adatállomány, amely az illetékes hatóságok számára lehetővé teszi, hogy egy fogatosítandó egyedi intézkedés céljából valamely személyt vagy tárgyat azonosítsanak.

⁵⁷ Ez közel 20 millióval több figyelmeztető jelzés a négy évvel korábbi adatokhoz képest (2016 decemberében 71 millió volt a számuk).

⁵⁸ „Találat”: olyan egyezés, amelynek esetében teljesülnek a következő kritériumok: a) az egyezést megerősítette: i. a végfelhasználó; vagy ii. az illetékes hatóság a nemzeti eljárásoknak megfelelően, ha a szóban forgó egyezés biometrikus adatok összehasonlításán alapul; és b) a figyelmeztető jelzés alapján további intézkedéseket kell tenni.

⁵⁹ 2019-ben 6,6 milliárd, 2021-ben pedig 7,0 milliárd volt a SIS-ben végzett lekérdezések száma.

- Egyes tagállamokban nem történt előrelépés az olyan új eszközök használata terén, mint a SIS ujjnyomat-lekérdezési funkciója. Ez jelentős következményekkel jár, és biztonsági hiányosságokhoz vezet.
- A Schengeni Információs Rendszerbe bevitt figyelmeztető jelzéseket kiegészítő információk cseréjével foglalkozó „SIRENE-irodák” a Schengeni Információs Rendszer működésének középponti elemét képezik, de nem minden esetben rendelkeznek elegendő emberi és technikai erőforrással (ideértve az automatizált és integrált munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket is) ezen információk hatékony cseréjének biztosításához.
- A SIRENE-irodák emberi és technikai erőforrásainak korlátozott megerősítése gyakran a teljesítőképességük határára sodorja ezeket a struktúrákat. Az információcsere minősége és gyorsasága, valamint az irodák közötti operatív együttműködés kulcsfontosságú a találatok utókövetésében, például az eltűnt vagy különleges bánásmódot igénylő személyek védelmének biztosításában.
- Egyes tagállamok nem kapcsolták össze automatikus rendszámfelismerő rendszereiket a Schengeni Információs Rendszerrel, ami korlátozza a schengeni térség és a külső határok általános biztonságát.

9. szövegdoboz: A Schengeni Információs Rendszerre vonatkozó prioritások

- A megújított – új figyelmeztetőjelzés-kategóriákat és a SIS hatékonyságát tovább növelő új funkciókat tartalmazó – Schengeni Információs Rendszer mielőbbi gyors megvalósítása.
- A tagállami SIRENE-irodák megfelelő személyi állományának biztosítása és forrásainak bővítése a munkafolyamatok automatizálásával a beérkező nagy számú találat feldolgozása, valamint az információcsere és az együttműködés minőségének és gyorsaságának biztosítása érdekében.
- A Schengeni Információs Rendszer ujjnyomat-lekérdezési funkciójának teljes körű használata.

4.6. Adatvédelem

A személyes adatok védelmével kapcsolatos szabályok a schengeni vívmányok egy további fontos részét alkotják. Az e területen alkalmazandó főbb jogszabályi követelményeket azok a személyes adatok védelmével kapcsolatos különös rendelkezések képezik, amelyek a Schengeni Információs Rendszerre és a Vízuminformációs Rendszerre, valamint a jövőben az új információs rendszerekre (a határregisztrációs rendszerre, az ETIAS-ra, az interoperabilitásra) vonatkozó vívmányokban szerepelnek, továbbá az általános adatvédelmi rendelet⁶⁰ azon rendelkezései, amelyekre az e rendszerekkel kapcsolatos vívmányok keresztihatkozásokat tesznek, illetve a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv rendelkezései⁶¹.

Annak vizsgálata, hogy a tagállamok miként hajtják végre és alkalmazzák a schengeni vívmányokat – különösen a SIS-hez és a VIS-hez kapcsolódóan – az adatvédelmi követelmények tükrében, fontos biztosítékot jelent.

Bár a schengeni értékelés nem tárt fel súlyos hiányosságokat, és az egyes esetekben alkalmazandó uniós jogi aktusoknak való megfelelést eseti alapon kell értékelni, még mindig számos **ismétlődő probléma** van, amelyekkel foglalkozni kell:

⁶⁰ (EU) 2016/679 rendelet (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁶¹ (EU) 2016/680 irányelv (HL L 119., 2016.5.4., 89. o.).

- Egyes nemzeti adatvédelmi hatóságok nem rendelkeznek elegendő emberi és pénzügyi erőforrással, ami hátráltatja a Schengeni Információs Rendszerrel és a Vízuminformációs Rendszerrel kapcsolatos feladataik ellátását.
- Egyes adatvédelmi hatóságok esetében fennáll a kockázata annak, hogy munkájuk külső befolyásnak van kitéve, ami befolyásolhatja függetlenségüket.
- Nem minden adatvédelmi hatóság rendelkezik tényleges korrekciós hatáskörrel a bűnüldöző hatóságokat illetően.
- Egyes tagállamokban az adatvédelmi hatóságok részéről gyakoribb és átfogóbb ellenőrzések lennének szükségesek ahhoz, hogy el tudják látni a Schengeni Információs Rendszerrel és a Vízuminformációs Rendszerrel kapcsolatos adatkezelés jogszerűségének nyomon követésére irányuló feladataikat.
- Az adatvédelmi hatóságok gyakran nem teljesítették azt a követelményt, hogy legalább négyévente elvégezzék a Schengeni Információs Rendszerben és a Vízuminformációs Rendszerben végzett adatkezelési műveletek ellenőrzését.
- Gyakran kívánatos lenne javítani az érintettek Schengeni Információs Rendszerrel és Vízuminformációs Rendszerrel kapcsolatos jogaira vonatkozó tájékoztatást, valamint az e jogok gyakorlására irányuló eljárást.
- Az információs rendszerekben végzett lekérdezések naplójának megőrzési időtartama bizonyos esetekben továbbra sem áll összhangban a schengeni vívmányokkal.
- Az adatkezelők gyakran nem végeznek az adatvédelmi megfelelésre irányuló proaktív önellenőrzési folyamatot, így a naplók rendszeres ellenőrzésére sem kerül sor.
- Végül pedig nem mindig áll rendelkezésre rendszeres adatvédelmi és adatbiztonsági képzés, valamint továbbképzés az információs rendszerekhez hozzáférő teljes operatív személyzet számára.

10. szövegdozoz: Az adatvédelemre vonatkozó prioritások

- A tagállamoknak elegendő forrást kell biztosítaniuk az adatvédelmi hatóságok számára annak érdekében, hogy azok elláthassák a Schengeni Információs Rendszerrel és a Vízuminformációs Rendszerrel kapcsolatos feladataikat.
- Az adatvédelmi hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy legalább négyévente sor kerüljön a Schengeni Információs Rendszerben és a Vízuminformációs Rendszerben végzett adatkezelési műveletek ellenőrzésére.
- A Schengeni Információs Rendszer és a Vízuminformációs Rendszer illetékes hatóságai részéről utókövetés szükséges – különösen az önellenőrzéssel és a képzéssel kapcsolatos – ajánlások tekintetében.
- Az új határellenőrzési információs rendszerek (határregisztrációs rendszer, ETIAS, interoperabilitás) megvalósítása során valamennyi felelős szervezetnek teljeskörűen alkalmaznia kell a beépített adatvédelemre vonatkozó megközelítést. Gondoskodni kell arról, hogy az említett rendszerek használatának megkezdésétől biztosított legyen az adatvédelmi követelmények teljes mértékű integrálása és tiszteletben tartása.

5. A következő lépések

Bár ma már felkészültebbek vagyunk arra, hogy reagáljunk a jelenlegi és jövőbeli kihívásokra, minden jogszabály vagy keret eredményessége annak hatékony és időben történő végrehajtásától függ.

Az elmúlt években végzett schengeni értékelések megerősítették, hogy a tagállamok megfelelően hajtják végre a különböző szakpolitikai területeken a schengeni vívmányokat, és hogy a mechanizmus elérte a kívánt és célzott hatást. Fény derült azonban problémákra, illetve hiányosságokra, és egyes területeken további előrelépésre van szükség. Ez a jelentés meghatározza

azokat a kiemelt területeket, amelyek sürgős fejlesztésre szorulnak, és rámutat arra, hogy valamennyi rendelkezésre álló eszköz mielőbbi és megfelelő végrehajtása szükséges.

A schengeni ciklus immár **megerősített és szilárd kormányzást** biztosít a schengeni térség számára, és biztosítja a jogszabályok megfelelő végrehajtásához és rendszeres nyomon követéséhez szükséges politikai irányítást. A ciklus megvalósításának első szakaszát követően is biztosítani kell, hogy a tagállamok, az uniós intézmények és ügynökségek együttes erőfeszítéseket tegyenek és közösen felelősséget vállaljanak a folyamatért a 2023. évi következő ciklus felé vezető úton.

Alapvető fontosságú, hogy folytatódjon a teljes mértékben **hatékony európai integrált határigazgatás** megvalósítása, amely az összes érintett szereplőt összefogja mind európai, mind nemzeti szinten. A belső határellenőrzés nélküli térségben elengedhetetlen a tagállamok közötti szoros **rendőrségi együttműködés**, valamint a nagy méretű információs rendszerek – nevezetesen a **Schengeni Információs Rendszer** – hatékony megvalósítása, illetve a hatékony **visszaküldési politika és közös vízumpolitika**.

Ezen túlmenően alapvető fontosságú, hogy továbbra is a figyelem középpontjában maradjon az új informatikai architektúra 2023 végéig történő teljes körű végrehajtása. Az EU a világ egyik **technológiailag legfejlettebb** határigazgatási rendszerét alakította ki, és időben meg kell valósítania ezt az ambiciózus projektet.

Jogi kötelezettségvállalásaink gyakorlati végrehajtásának biztosításához elengedhetetlen, hogy **elegendő forrást és képzést biztosítsunk** a schengeni vívmányokat végrehajtó és érvényesítő szereplők számára. Ebben az összefüggésben az uniós ügynökségek kulcsszerepet játszanak, és fontos biztosítani megbízatásuk teljes körű kihasználását.

Végezetül kulcsfontosságú a schengeni értékelésekben meghatározott **ajánlások** gyors és hatékony végrehajtása.

A párbeszéd és a rendszeres nyomon követésen alapuló fokozott politikai szerepvállalás biztosítani fogja a schengeni térség prioritásainak végrehajtását. A Bizottság ezért felszólítja a tagállamokat és az uniós ügynökségeket, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket e prioritások megvalósítása érdekében, valamint hozzák meg a szükséges utókövetési intézkedéseket.

Ennek kapcsán a Bizottság felkéri a Schengen Tanácsot, hogy júniusi ülésén hagyja jóvá az új schengeni kormányzási modell kulcsfontosságú elemeit és a 2022–2023-as időszakra vonatkozó prioritásokat az e jelentésben meghatározottak szerint. A Bizottság mind politikai, mind szakmai szinten szorosan figyelemmel fogja kísérni ezt a folyamatot, és az éves ciklus végén jelentést tesz az elért eredményekről és az utókövetési intézkedésekről.